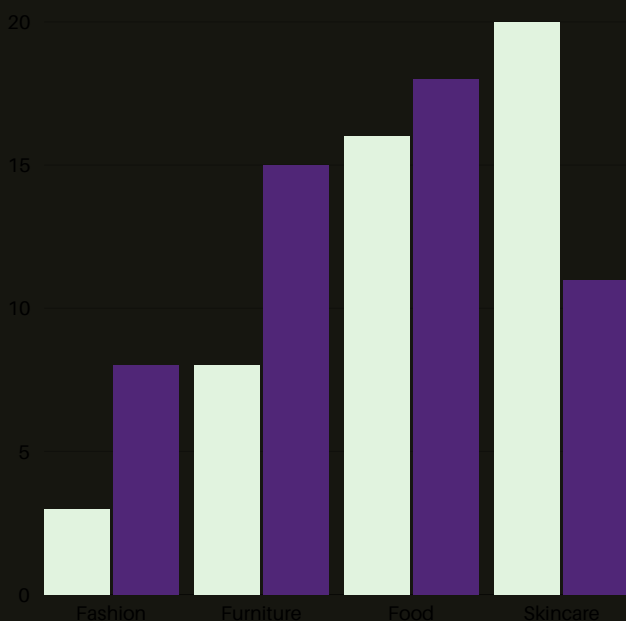

Varför mättnings- baserad vård?

Principer, forskningsstöd och potential
för den psykiatriska vården

Mättningsbaserad vård innebär att:

- 1. Samla in patient-rapporterade mätningar** under hela behandlingen
- 2. Dela insikter** med patienten om dess mättningsresultat, framsteg och trender över tid
- 3. Agera utifrån** mättningsresultat

Mätningbaserad vård (MBV)

Psykiatriska problem utgör en betydande folkhälsoutmaning. Psykiatrins kärnuppdrag är att tillhandahålla bästa tillgängliga behandling för patienter som söker psykiatrisk vård. Behandlingsmetoder som förlitar sig på klinisk intuition och subjektiva bedömningar resulterar inte alltid i optimala patientresultat. Mätningbaserad vård (MBV eller ”measurement based care” på engelska) är en välbeprövad metod som integrerar systematiska mätningar i den terapeutiska processen, med goda effekter på vårdförloppet, behandlingsresultat och patientens upplevelse av vårdprocessen.

Principer för MBV

MBV involverar den rutinmässiga insamlingen av patient- eller klinikerrapporterade mått, som bedömer olika dimensioner av psykisk hälsa, inklusive symtom, funktion och övergripande livskvalitet. Regelbunden monitorering av dessa mått gör det möjligt för kliniker att fatta informerade behandlingsbeslut och justeringar baserat på skattningsförloppet över tid. Dessutom främjar MBV gemensamt beslutsfattande (”shared decision making”), det vill säga att patienter och vårdgivare arbetar tillsammans för att tolka skattningsresultaten och utveckla behandlingsplaner. MBV skapar också möjligheter att kunna avsluta insatser som inte tillför värde för patienten. Detta är viktigt för den enskilda patienten men också för hälso- och sjukvården övergripande.

Ett kliniskt arbetssätt utifrån MBV innebär att:

- Systematiskt samla in patientrapporterade mätningar under hela behandlingsförloppet.
- Gå igenom skattningsresultaten tillsammans med patienten och använda dessa som ett underlag för diskussionen kring hur behandlingen går.
- Agera utifrån mätningens resultat och använda resultaten av mätningarna som en grund för ett gemensamt beslutsfattande kring vårdplaneringen.

Forskningsstöd

MBV har beforskats i över 20 år^{1,2} och det finns robust evidens för ett flertal positiva effekter för patienter och vårdgivare:

- **Bättre behandlingsresultat:** Flera översiktsstudier finner att patienter som får MBV rapporterar större symtomreduktion och förbättrad funktion jämfört med dem som får sedvanlig vård³⁻⁷.
- **Patientnöjdhet, följsamhet till behandling och färre behandlingsavhopp:** MBV är kopplad till ökad patientnöjdhet och underlättar för patienten att följa behandlingsplaneringen⁶. En meta-analys fann en minskning av behandlingsavhopp med 20% när MBV-principer användes⁵.
- **Tidig identifiering av patienter som löper risk att inte nå önskat resultat:** Systematisk monitorering av symptom gör det möjligt för kliniker att känna igen när patienter inte svarar på behandling, vilket möjliggör snabba justeringar av deras vårdplaner^{8,9}.

Datadriven utveckling

Utöver de primära vinsterna med mätningbaserad vård för enskilda patienter finns det även potentiella sekundära vinster när individuella patientdata aggregeras på grupp-, klinik- eller verksamhetsnivå. Specifikt kan aggregerade symtommätningar användas för professionell utveckling på vårdgivar- och kliniknivå och för att informera patienter, professionen, uppdragsgivare och allmänheten om vårdresultat och utvecklingsmöjligheter av den psykiatriska vården på systemnivå³.

Stöds av yrkes- och sjukvårdsorganisationer

Flera stora internationella yrkes- och sjukvårdsorganisationer ställer sig bakom MBV, bl.a. American Psychological Association¹⁰, American Psychiatric Association¹¹, Yale School of Medicine¹², NHS i England¹³ och Mental Health Commission of Canada¹⁴.

Slutsats

MBV är en beprövad metod som ger bättre utfall inom psykiatrisk vård. Användning av MBV-principer leder till mer behovsanpassade insatser, ökad transparens och bättre behandlingsresultat. Användning av MBV-genererade data på gruppnivå kan ligga till grund för ett systematiskt förbättringsarbete på klinik- och verksamhetsnivå.

Referenser

1. Lambert, M. J., Hansen, N. B. & Finch, A. E. Patient-focused research: Using patient outcome data to enhance treatment effects. *J. Consult. Clin. Psychol.* 69, 159–172 (2001).
2. Lambert, M. J. et al. The effects of providing therapists with feedback on patient progress during psychotherapy: Are outcomes enhanced? *Psychother. Res.* 11, 49–68 (2001).
3. Fortney, J. C. et al. A Tipping Point for Measurement-Based Care. *Psychiatr. Serv.* 68, 179–188 (2017).
4. Lewis, C. C. et al. Implementing Measurement-Based Care in Behavioral Health: A Review. *JAMA Psychiatry* 76, 324–335 (2019).
5. De Jong, K. et al. Using progress feedback to improve outcomes and reduce drop-out, treatment duration, and deterioration: A multilevel meta-analysis. *Clin. Psychol. Rev.* 85, 102002 (2021).
6. Zhu, M. et al. The Efficacy of Measurement-Based Care for Depressive Disorders: Systematic Review and Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials. *J. Clin. Psychiatry* 82, 21r14034 (2021).
7. Xiao, L. et al. The effectiveness of enhanced evidence-based care for depressive disorders: a meta-analysis of randomized controlled trials. *Transl. Psychiatry* 11, 531 (2021).
8. Walfish, S., McAlister, B., O'Donnell, P. & Lambert, M. J. An Investigation of Self Assessment Bias in Mental Health Providers. *Psychol. Rep.* 110, 639–644 (2012).
9. Delgado, J. et al. Feedback-informed treatment versus usual psychological treatment for depression and anxiety: a multisite, open-label, cluster randomized controlled trial. *Lancet Psychiatry* 5, 564–572 (2018).
10. American Psychological Association. Measurement based care. <https://www.apaservices.org/practice/measurement-based-care>.
11. American Psychiatric Association. Resource Document on Implementation of Measurement Based Care. <https://www.psychiatry.org/getattachment/3d9484a0-4b8e-4234-bd0d-c35843541fce/Resource-Documents-on-Implementation-of-Measurement-Based-Care.pdf>.
12. Yale Measurement Based Care Collaborative < Psychiatry. <https://medicine.yale.edu/psychiatry/research/programs/clinical-people/mbccollab/>.
13. NHS England » NHS Talking Therapies, for anxiety and depression. <https://www.england.nhs.uk/mental-health/adults/nhs-talking-therapies/>.
14. Measuring Progress: Resources for Developing a Mental Health and Addiction Performance Measurement Framework for Canada - Mental Health Commission of Canada. <https://mentalhealthcommission.ca/resource/measuring-progress-resources-for-developing-a-mental-health-and-addiction-performance-measurement-framework-for-canada/>.